

UZASADNIENIE

W dniu 26 stycznia 2016 roku do tut. Sądu wpłynął pozew J. i M. O., w którym domagali się oni pozbawienia w części wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla W. M.w W. z dnia 21 listopada 2013 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt II C 1676/13, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 5 czerwca 2014 roku. Ponadto wniesiono o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt Km 7898/15 na podstawie ww. tytułu wykonawczego, oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania sądowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż na podstawie w/w tytułu wykonawczego, komornik sądowy K. Ł. prowadzi egzekucję świadczenia pieniężnego z rachunku bankowego powodów. Podniesiono, że tytuł egzekucyjny upoważnia do egzekucji na łączną kwotę 8.000,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2012 roku do dnia spełnienia świadczenia oraz kosztów procesu w kwocie 1.500 złotych. Powód J. O. spełnił świadczenie w dniu 3 czerwca 2014 roku. Zdaniem powoda odsetki wg skali ustawowej wynosiły wówczas 2.259,45 złotych. Podniesiono, że w celu uniknięcia egzekucji, dokonał on przelewu na konto pozwanej na łączną kwotę 10.266,86 złotych, która odpowiada wysokości roszczenia w zakresie należności głównej z odsetkami ustawowymi przysługującego wówczas pozwanej roszczenia. Powyższy fakt, zdaniem powoda stanowił przypadek z art. 840 § 1 pkt. 2 kpc, tj. zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło. Mimo spełnionego świadczenia, komornik sądowy prowadził postępowanie egzekucyjne w celu wyegzekwowania świadczenia (pozew k. 1 - 5).

Postanowieniem z dnia 9 marca 2016 roku tut. Sąd udzielił zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. M.w W. K. Ł. w sprawie o sygn. akt Km 7898/15 do czasu prawomocnego zakończenia niniejszej sprawy (postanowienie k. 12 - 15).

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 kwietnia 2016 roku (data nadania przesyłki poleconej) pozwane miasto stołeczne W. wniosło o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniesiono, że wpłata dokonana przez powoda nie pokryła w całości należności głównej wraz z odsetkami wymagalnymi na dzień zapłaty. Do zapłaty pozostało 1.575,94 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty. Pozwana zaprzeczyła, jakoby postępowanie egzekucyjne obejmowało wierzytelności, które wygasły przed datą wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Wskazano, iż owe postępowanie obejmuje jedynie należności, które nie zostały jeszcze uregulowane. Ponadto pozwany zakwestionował wysokość odsetek od należności głównej wskazując, iż powodowie nie udowodnili sposobu ich wyliczenia. Komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne, zgodnie ze złożonym wnioskiem obliczył należność główną, jako sumę należności (155.099,44 złotych) z wyroku o sygn. XXIV C 527/12, tj. kwoty 153.523,50 złotych oraz kwoty 1.575,94 złotych z w/w tytułu wykonawczego. (odpowiedź na pozew k. 21 - 25).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy M. w W., II Wydział Cywilny, w sprawie o sygn. akt II C 1676/13, zasądził solidarnie od M. O. i J. O. na rzecz miasta stołecznego W. kwotę 8.007,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz zasądził solidarnie od M. O. i J. O. na rzecz miasta stołecznego W. kwotę 1.500 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania. W wyniku wniesionej apelacji M. O. i J. O. od w/w wyroku, w dniu 12 maja 2014 roku Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny oddalił apelację. Wyrokowi z dnia 21 listopada 2013 roku nadano w dniu 5 czerwca 2014 roku klauzulę wykonalności (wyrok z dnia 21 listopada 2013 roku wraz z wyrokiem z dnia 12 maja 2014 roku k. 27-27v).

W dniu 3 czerwca 2014 roku J. O. dokonał płatności na konto miasta stołecznego W. na łączną kwotę 10.266,86 złotych, wskazując w tytule przelewu „(...),40 + odsetki do dziś (...),45+koszty procesu 1500”. (dowód potwierdzenia przelewu - k. 8, zestawienie płatności k. 32-35v)

W dniu 28 października 2015 roku miasto stołeczne W. złożyło do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy M. w W. K. Ł. wniosek o wszczęcie wobec J. O. i M. O. egzekucji:

- świadczenia pieniężnego w kwocie 153.523,50 złotych wraz z ustawowymi odsetkami, zasądzonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie w dniu 30 października 2012 roku (sygn. akt XXIV 527/12),

- świadczenia w kwocie 2.700 złotych tytułem kosztów w postępowaniu apelacyjnym, zasądzonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 września 2013 roku,

- świadczenia w kwocie 1.800 złotych, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego, zasądzonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2015 roku,

- świadczenia w kwocie 78 złotych, tytułem kosztów postępowania klauzulowego zasądzonego postanowieniem z dnia 13 października 2015 roku przez Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny,

- świadczenia w kwocie 1.575,94 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od 1 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty, zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego dla W. M. w W. II Wydział Cywilny z dnia 21 listopada 2013 roku,

oraz przyznania od dłużnika na rzecz miasta stołecznego W. kosztów postępowania egzekucyjnego (wniosek egzekucyjny – k. 36).

Komornik sądowy prowadząc postępowanie egzekucyjne, zgodnie ze złożonym wnioskiem obliczył należność główną jako sumę należności dochodzonych wyrokiem w sprawie o sygn. XXIV C 527/12 kwoty 153.523,50 złotych oraz kwoty 1.575,94 złotych dochodzonych niniejszym tytułem wykonawczym. Łączna kwota wyniosła 155.099,44 złote (zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 37).

W dniu 4 kwietnia 2016 roku miasto stołeczne W. wystawiło zaświadczenie, zgodnie z którym w wyniku wpłaty J. O. z dnia 3 czerwca 2014 roku, kwota została zaliczona na należność związaną z wyrokiem w sprawie o sygn. akt II C 1676/13 w następujący sposób:

- należność główna za rok 2012 – 6.431,46 złotych,

- odsetki za opóźnienie – 2.263,40 złotych,

- koszty sądowe – 1.500 złotych,

- koszty nadania klauzuli – 72 złote (zaświadczenie k. 28).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów złożonych do akt przez strony oraz znajdujące się w aktach spraw dołączonych. W odniesieniu do dokumentów, które zostały przedłożone w formie zwykłych kserokopii, strony nie zakwestionowały rzetelności ich sporządzenia, ani nie żądały złożenia przez stronę przeciwną ich oryginałów (zgodnie z art. 129 kpc). Także Sąd badając te dokumenty z urzędu nie dopatrywał się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie jakichkolwiek wątpliwości, co do ich wiarygodności i mocy dowodowej, dlatego stanowiły podstawę dla poczynionych w sprawie ustaleń. Dotyczyło to w szczególności dołączonych do akt kopii orzeczeń, zawiadomień czy zarządzeń.

Dodatkowo czyniąc ustalenia faktyczne Sąd uwzględnił, zgodne twierdzenia stron w trybie art. 229 kpc oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie przeczył w trybie art. 230 kpc.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie. Nie ulega wątpliwości, iż podstawę merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy cywilnej stanowi materiał procesowy (tzn. fakty i dowody) zebrane w toku postępowania, o czym przesądza treść art. 316 § 1 i art. 328 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku - Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 101 ze zm., powoływany dalej w skrócie jako kpc). Jednak zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 1964 roku – Kodeks cywilny (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 380 ze zm., powoływany dalej w skrócie jako kc) oraz art. 232 kpc to strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Powyższe przepisy stanowią normatywną podstawę zasady kontradiktoryjności, zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania, do nich należy gromadzenie materiału i wreszcie to one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6–7, poz. 76, z glosą A. Zielińskiego, Palestra 1998, nr 1–2, s. 204; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 roku, II CKN 70/96, OSNC 1997, nr 8, poz. 113).

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Powołany przepis stwarza dla powoda podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaistniały zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Ustawodawca objął zakresem tego przepisu wyłącznie zdarzenia o charakterze materialnoprawnym czyli takie, które nastąpiły po powstaniu tytułu egzekucyjnego bądź po zamknięciu rozprawy, a prowadzą do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie to nie może być egzekwowane. Chodzi tu w szczególności o spełnienie świadczenia, potrącenie oraz niezależne od woli stron, takie jak przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności za które dłużnik nie odpowiada. W stosunku zaś do zdarzeń mających miejsce przed zamknięciem rozprawy, przepis ten wprowadza prekluzję wyłączającą możliwość powoływania się na te okoliczności. W oparciu o te regulacje materialno prawne, wyróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron.

Zatem w niniejszej sprawie to powodowie J. i M. O. byli zobligowani do wykazania istnienia okoliczności uzasadniających pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla W. M. w W. z dnia 21 listopada 2013 roku, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 5 czerwca 2014 roku.

Analiza akt niniejszej sprawy wskazuje, iż powodowie wywiązali się jedynie częściowo z obowiązku nałożonego na nich wyrokiem z dnia 21 listopada 2013 roku. Nie ulegało wątpliwości, iż w świetle w/w orzeczenia byli zobligowani do uiszczenia na rzecz pozwanego kwotę 8.007,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.500 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Tymczasem do akt sprawy złożono pokwitowanie, które dotyczyło spłaty należności tytułem należności głównej oraz odsetek ustawowych. Należy podkreślić, iż powodowie w żaden sposób nie wykazali sposobu obliczenia w/w odsetek na dzień dokonania wpłaty – wbrew temu, co podniesiono w pozwie.

Ponadto jak wykazano w odpowiedzi na pozew, zgodnie z wyliczeniami przy użyciu kalkulatora odsetek wymaganych na dzień wpłaty, kwota należna winna wynosić 2.264,45 złotych, a nie 2.259,45 złotych. Dodatkowo jak słusznie wykazał pozwany - kwota spłaty, po zsumowaniu należności głównej, odsetek ustawowych i należności za koszty postępowania w wysokości 1.500 złotych, powinna wynosić 11.760,85 złotych. Tymczasem powodowie mimo błędnie wyliczonych odsetek, w spłacie należności nie uwzględnili kwoty 1.500 złotych. Dlatego dokonana przez powoda wpłata z dnia 3 czerwca 2014 roku w wysokości 10.266,86 złotych (potwierdzenie przelewu k. 8) pokryła jedynie część należności wynikającej z wyroku z dnia 21 listopada 2013 roku.

W realiach niniejszej sprawy udowodniono istnienie przesłanek uzasadniających pozbawienie w/w tytułu wykonawczego wykonalności jedynie co do kwoty 8.007,40 złotych wraz z odsetkami w wysokości 2.259,45 złotych. Z tego względu powództwo zostało uwzględnione w części (pkt. I sentencji wyroku).

Powodowie w pozwie domagali się także orzeczenia przez Sąd, iż uiszczyli odsetki od należności głównej „do dnia zapłaty”, a więc 3 czerwca 2014 roku. Tym niemniej nie udowodnili, że spełnili świadczenie stwierdzone tytułem wykonawczym w pozostałej części, wobec tego nadal może być ono egzekwowane. Jak już zostało wykazane, kwota przelewu przeznaczona na spłatę należności nie obejmowała pełnej kwoty odsetek należnych na dzień 3 czerwca 2014 roku, a jedynie ich część. Ponadto nie obejmowała kwoty 1.500 złotych tytułem kosztów postępowania, o których mowa w pkt II wyroku z dnia 21 listopada 2013 roku (k. 27). Konsekwencją powyższego stwierdzenia była merytoryczna decyzja o oddaleniu powództwa w pozostałej części (pkt. II sentencji wyroku).

Podsumowując należy podkreślić, iż dopuszczalność wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego nie jest związana czy uzależniona od samego prowadzenia egzekucji. Potwierdza to choćby analiza literalnej treści art. 843 § 2 kpc. W/w powództwo może służyć np. także prewencyjnemu zapobieganiu wszczęcia bezzasadnej egzekucji. Tym samym powodowie mieli pełne prawo wytoczenia powództwa i żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności mimo tego, iż co do należności głównej nie toczyło się żadne postępowanie egzekucyjne.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (pkt. III sentencji) stanowił art. 98 § 1 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wynikało to z faktu, iż powództwo zostało uwzględnione niemal w całości.

Na zasadzoną z tego tytułu od pozwanego na rzecz powodów kwotę 1.731 złotych składają się: koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym – tj. kwotę 1.200 złotych (zgodnie z § 2 pkt 3 w zw. z z § 8 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. z 2015 roku, poz. 1814 tj.), opłata od pozwu w wysokości 514 złotych, powiększoną o kwotę 17 złotych opłaty skarbowej uiszczonej od dokumentu pełnomocnictwa.

Mając na uwadze wszystkie przedstawione powyżej okoliczności faktyczne i treść przepisów prawa, Sąd orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie: (...).